

Dosarul nr.2ra-856/16

Instanța de fond: Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău – L. Holevițcaia

Instanța de apel: CA Chișinău – A. Panov, M. Moraru, A. Minciuna

DECIZIE

18 mai 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței
Judecători

Svetlana Filincova,
Sveatoslav Moldovan, Iurie Bejenaru,
Dumitru Mardari, Maria Ghervas,

examinînd recursul declarat de către Societatea Comercială „Plugaru” SRL în proces de insolvabilitate în pricina civilă la acțiunea lui Belibov Eduard împotriva Societății Comerciale „Plugaru” SRL în proces de insolvabilitate privind încasarea datoriei și acțiunea reconvențională înaintată de Societatea Comercială „Plugaru” SRL în proces de insolvabilitate împotriva lui Belibov Eduard privind declararea documentelor de plată nule,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din data de 16 decembrie 2015,

C O N S T A T Ă :

Belibov Eduard la data de 15 noiembrie 2013 s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva SC „Plugaru” SRL în proces de insolvabilitate privind încasarea datoriei în sumă de 1 341 157,0 lei și a cheltuielilor de judecată (f.d. 10-11).

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că la data de 29 aprilie 2008 între SC „Plugaru” SRL și Belibov Eduard au fost încheiate contracte de investiție nr. 11,16 și 24 privind construcția spațiului locativ. În baza acestor contracte investitorul Belibov Eduard a achitat costul pentru trei apartamente, în suma totală de 1 341 157,0 lei.

Beneficiarul SC „Plugaru” SRL nu și-a onorat obligațiile contractuale asumate, bunurile imobile nefiind transmise reclamantului, astfel, sîfidează clauzele contractelor.

La data de 28 octombrie 2014 Belibov Eduard și-a concretizat pretențiile, solicitînd rezoluțiunea contractelor de investiție nr. 11, 16 și 24 din data de 24 septembrie 2008 și obligarea SC „Plugaru” SRL în proces de insolvabilitate la plata sumei de 88 872 euro echivalentul în lei moldovenești, încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 5 000 lei (f.d. 85-87).

În argumentarea cererii de concretizare a pretențiilor Belibov Eduard a indicat, că termenul final de executare a lucrărilor de antrepriză și transmiterea bunurilor imobile a

fost stabilit trimestrul IV al anului 2009. Investitorul și-a onorat parțial obligațiunile, achitând SC „Plugaru” SRL suma de 1 341 157,0 lei, echivalentul în euro reieșind din rata de schimb 14,8243 lei pentru 1 euro, în total 88 872 euro.

În baza contractelor de investiție Belibov Eduard urma să-i achite SC „Plugaru” SRL suma totală de 145 830 euro, însă, întrucât beneficiarul a suspendat lucrările de construcție la complexul locativ din str. Ciuflea, mun. Chișinău, a încetat și el efectuarea plăților contractuale. Ulterior SC „Plugaru” SRL a intrat în proces de insolabilitate.

Fiindcă SC „Plugaru” SRL nu a executat obligațiile contractuale de a construi și da în exploatare bunul imobil, reclamantul se consideră îndreptățit să rezoluționeze contractele cu obligarea SC „Plugaru” SRL să restituie suma investită echivalentul în lei a sumei de 88 872 euro.

SC „Plugaru” SRL în proces de insolabilitate la data de 12 noiembrie 2014 a înaintat cerere reconvențională privind declararea nulității chitanțelor nr. 24/4 din 14 aprilie 2008, nr. 29.04/16-11-24 din 29 aprilie 2008, nr. 24.4/29-04 din 29 aprilie 2008, nr. 24-4/17.06 din 17 iulie 2008, nr. 11/12 din 12 decembrie 2008, nr. 16/12 din 12 decembrie 2008, nr. 24/12 din 12 decembrie 2008, nr. 16/29-04 din 14 aprilie 2009, nr. 11/14-04 din 14 aprilie 2009 și nr. 16/11-04 din 14 aprilie 2009, eliberate din numele SC „Plugaru” SRL lui Belibov Eduard ca confirmare a încasării sumelor de bani (f.d. 96-98).

Prin hotărîrea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din data de 16 iunie 2015 s-a admis acțiunea înaintată de Belibov Eduard, dispunîndu-se rezolvirea contractelor de investiții din 29 aprilie 2008 privind construirea apartamentelor nr. 11,16 și 24 din 29 aprilie 2008. S-a încasat de la SC „Plugaru” SRL în proces de insolabilitate în beneficiul lui Belibov Eduard suma investițiilor 1 341 175 lei, suma de 5 000 lei cu titlul de taxă de stat, 4 000 lei cu titlul de asistență juridică. S-a încasat de la SC „Plugaru” SRL în proces de insolabilitate în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 35 234,71 lei. S-a respins acțiunea reconvențională depusă de SC „Plugaru” SRL în proces de insolabilitate împotriva lui Belibov Eduard privind declararea nulității chitanțelor eliberate din numele SC „Plugaru” SRL investitorului Belibov Eduard ca fiind nefondată. S-a încasat de la SC „Plugaru” SRL în proces de insolabilitate în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 100 lei (f.d. 128).

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, la data de 13 iulie 2015 avocatul Bot Alexandru în interesele lui Belibov Eduard a depus cerere de apel, prin care a solicitat casarea parțială a hotărîrii contestate, în partea sumei încasate în rezultatul rezoluțiunii contractelor de investiție și a dispune spre încasare suma de 88 872 euro (f.d. 145-147).

Invocînd ilegalitatea hotărîrii, la data de 14 iulie 2015 SC „Plugaru” SRL în proces de insolabilitate a depus apel, solicitînd scutirea de la plata taxei de stat, admiterea apelului, casarea integrală a hotărîrii contestate cu emiterea unei hotărîri noi, prin care acțiunea depusă de Belibov Eduard să fie respinsă, să fie admisă acțiunea reconvențională (f.d. 132-134).

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2015 s-a respins apelul declarat de SC „Plugaru” SRL în proces de insolvență. S-a admis apelul declarat de Belibov Eduard, s-a casat hotărârea Judecătorei Rîșcani mun. Chișinău din data de 16 iunie 2014 în partea încasării de la SC „Plugaru” SRL în proces de insolvență a sumei de 1 341 157,0 lei, s-a pronunțat o hotărâre nouă, prin care s-a încasat de la SC „Plugaru” SRL în proces de insolvență în beneficiul lui Belibov Eduard suma de 88 872 euro convertiți în lei moldovenești conform cursului oficial la data executării hotărârii judecătorești, s-a încasat de la SC „Plugaru” SRL în proces de insolvență în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 37 500 lei în termen de 6 luni de la data pronunțării. În rest hotărârea s-a menținut (f.d. 183).

Nefiind de acord cu decizia Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2015, SC „Plugaru” SRL în proces de insolvență a depus recurs, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi privind încetarea procesului pe motiv că SC „Plugaru” SRL se află în proces de insolvență sau respingerea acțiunii lui Belibov Eduard ca fiind neîntemeiată sau tardivă și admiterii acțiunii reconvenționale (f.d. 193-196).

În motivarea cererii de recurs recurentul a indicat că la adoptarea hotărârii recurate instanțele de judecată au aplicat eronat normele de drept material și au apreciat arbitrar probele. Necăutând la faptul că Belibov Eduard a prezentat chitanțele că a investit în construcție 1 341 157,0 lei, instanța de apel eronat a încasat suma de 88 872 euro.

Conform prevederilor art. 434 alin.1 CPC recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Materialele cauzei atestă, că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 16 decembrie 2015.

Cererea de recurs depusă la 15 februarie 2016 demonstrează exercitarea de către recurent a dreptului de atac în termen.

În conformitate cu art.445 alin.1, lit. f) CPC instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Verificând legalitatea deciziei adoptate în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul, depus de către SC „Plugaru” SRL parțial întemeiat și care urmează să fie admis din următoarele motive.

Referitor la acțiunea înaintată de Belibov Eduard privind rezoluțiunea contractelor de investiție nr. 11,16 și 24 din 29 aprilie 2008 instanța de recurs a constatat, că prin contractele de investiție nr. 11, 16 și 24 din data de 29 aprilie 2008, încheiate între SC „Plugaru” SRL și Belibov Eduard, părțile au convenit: SC „Plugaru” SRL organizează construcția blocului locativ cu obiective de menire socială și comercială la parter, situat în mun. Chișinău str. Ciuflea, iar Belibov Eduard achită costul obiectelor imobiliare comandate (apartamentele nr. 11, 16 și 24). Belibov Eduard obține dreptul de

proprietate asupra obiectelor imobiliare după achitarea integrală a datoriei față de SC „Plugaru” SRL și darea în exploatare a clădirii.

Beneficiarul SC „Plugaru” SRL potrivit pct. 2.1, lit. g) al contractelor de investiție s-a obligat să organizeze împreună cu Belibov Eduard primirea- darea în exploatare de către Comisia de Stat de recepție finală a blocului de locuințe, nu mai târziu de trimestrul IV 2009.

Investitorul Belibov Eduard potrivit pct. 4.3 al contractelor de investiție s-a obligat să achite prețul contractual al obiectelor imobiliare – prin plata în rate și anume: la contractul nr. 11 prima tranșă – 10 000 euro până la 30 septembrie 2008, a doua tranșă – 23 660 euro în decurs de 12 luni (semestrial) din momentul semnării contractului; la contractul nr. 16 prima tranșă – 20 000 euro până la 30 septembrie 2008, a doua tranșă – 36 085 euro în decurs de 12 luni (semestrial) din momentul semnării contractului; la contractul nr. 24 prima tranșă – 20 000 euro până la 30 septembrie 2008, a doua tranșă – 36 085 euro în decurs de 12 luni (semestrial) din momentul semnării contractului.

Potrivit pct. 6.1. al contractelor de investiție nr. 11, 16 și 24 din 29 aprilie 2008 rezilierea contractelor poate fi inițiată de fiecare parte în cazul în care cealaltă parte nu și-a executat obligațiile contractuale.

SC „Plugaru” SRL a neglijat obligațiunile sale contractuale și nu a transmis la „cheie” investitorului apartamentele, ulterior întrînd în proces de insolabilitate.

Nici investitorul Belibov Eduard nu a transmis către beneficiar toate sumele de bani conform tranșelor stabilite în contracte. Deși conform contractelor de investiție Belibov Eduard la data de 30 septembrie 2008 urma să achite în total 50 000 euro, el de fapt a achitat suma de 641 067 lei, în baza chitanțelor nr. 29-04/16-11-24 din 29 aprilie 2008 suma de 380 900 lei, nr. 24/4/29-04 din 29 aprilie 2008 suma de 47 481 lei, nr. 24-4/17.06 din 17 iunie 2008 suma de 212 686 lei, care conform cursului valutar la acea perioadă era mult mai mică decît suma de 50 000 euro.

După data de 30 septembrie 2008 Belibov Eduard a achitat suma de 700 090 lei, ce se confirmă prin chitanțelor nr. 24/12 din 12 decembrie 2008 suma de 44 750 lei, nr. 16/12 din 12 decembrie 2008 suma de 80 000 lei, nr. 11/12 din 12 decembrie 2008 suma de 80 000 lei, nr. 16/29.04 din 14 aprilie 2009 suma de 166 440 lei, nr. 11/14-04 din 14 aprilie 2009 suma de 89 700 lei, nr. 16/11-04 din 14 aprilie 2009 suma de 119 600 lei, nr. 24/04 din 14 aprilie 2009 suma de 119 600 lei.

Astfel, Belibov Eduard a plătit în casa SC „ Plugaru” SRL în anii 2008-2009 în total suma de 1 341 175 lei.

Belibov Eduard a solicitat rezoluțiunea contactului și restituirea prestației, adică întoarcerea sumelor de bani introduse în casa SC „Plugaru” SRL. În cererea de concretizare Belibov Eduard a solicitat să-i fie restituită suma de 88 872 euro, conform cursului valutar la data executării hotărîrii judecătorești.

Instanțele corect au ajuns la concluzia, că pretenția lui Belibov Eduard privind rezoluțiunea contractelor este întemeiată și rezultă din punctul 6.1. al contractelor de investițiem admițînd în acest sens acțiunea.

Referitor la pretenția lui Belibov Eduard privind restituirea sumei, instanța de recurs menționează următoarele.

Potrivit art. 738 alin. 1 Cod Civil, *„în cazul exercitării dreptului de rezoluțiune, contractul încetează și părțile sînt eliberate de obligația de a presta, trebuind să restituie prestațiile executate și veniturile realizate”*.

Din chitanțele prezentate de către Belibov Eduard la materialele dosarului rezultă că el a introdus în casa SC „Plugaru” SRL suma de 1 341 157 lei, anume această prestație conform art. 738 alin. 1 Cod Civil urmează să-i fie restituită.

Instanța de apel eronat a considerat, că SC „Plugaru” SRL trebuie să restituie prestația în euro. Deși în contractele de investiție prețul a fost stabilit în euro, Belibov Eduard a introdus banii în valuta națională, fapt confirmat prin chitanțele anexate la dosar, prin urmare de la SC „Plugaru” SRL nu poate fi încasată prestația în euro, ori asemenea soluție ar contravine art. 738 alin. 1 Cod Civil.

Astfel, instanța de recurs reține ca întemeiată soluția dată de instanța de fond privind restituirea sumei în mărime de 1 341 157,0 lei, suma confirmată prin chitanțele nr. 24/4 din 14 aprilie 2008, nr. 29.04/16-11-24 din 29 aprilie 2008, nr. 24.4/29-04 din 29 aprilie 2008, nr. 24-4/17.06 din 17 iulie 2008, nr. 11/12 din 12 decembrie 2008, nr. 16/12 din 12 decembrie 2008, nr. 24/12 din 12 decembrie 2008, nr. 16/29-04 din 14 aprilie 2009, nr. 11/14-04 din 14 aprilie 2009 și nr. 16/11-04 din 14 aprilie 2009.

Colegiul a reținut ca fiind neîntemeiată pretenția SC „Plugaru” SRL cu privire la încetarea procesului în partea încasării sumei, avansată de către Belibov Eduard în construcția imobilului, pe motiv că societatea se află în proces de insolvență.

La caz, Belibov Eduard s-a adresat cu cerere privind rezoluțiunea contractului de investiție ca urmare a neexecutării de către SC „Plugaru” SRL a obligațiilor contractuale cu restituirea prestației executate și litigiul ține de competența instanței de drept comun, care a soluționat corect cererea de chemare în judecată. Nu s-au constatat nici circumstanțe de prescriere a acțiunii, așa cum invocă recurentul.

Cît privește acțiunea reconvențională depusă de SC „Plugaru” SRL privind nulitatea chitanțelor instanța de recurs reține, că Belibov Eduard a introdus în casa SC „Plugaru” SRL prin chitanțele nr. 29-04/16-11-24 din 29 aprilie 2008 suma de 380 900 lei, nr. 24/4/29-04 din 29 aprilie 2008 suma de 47 481 lei, nr. 24-4/17.06 din 17 iunie 2008 suma de 212 686 lei, nr. 24/12 din 12 decembrie 2008 suma de 44 750 lei, nr. 16/12 din 12 decembrie 2008 suma de 80 000 lei, nr. 11/12 din 12 decembrie 2008 suma de 80 000 lei, nr. 16/29.04 din 14 aprilie 2009 suma de 166 440 lei, nr. 11/14-04 din 14 aprilie 2009 suma de 89 700 lei, nr. 16/11-04 din 14 aprilie 2009 suma de 119 600 lei, nr. 24/04 din 14 aprilie 2009 suma de 119 600 lei (f.d. 22-24).

Administratorul insolvenței SC „Plugaru” SRL a solicitat ca aceste chitanțe să fie declarate nule, pe motiv că nu este clar cine din administrație a primit banii, cine a semnat chitanțele nr. 24/12 din 12 decembrie 2008, nr. 16/29-04 din 14 aprilie 2009, nr. 11/14-04 din 14 aprilie 2009, nr. 16/12 din 12 decembrie 2008, nr. 24-4/17.06 din 17 iulie 2008, nr. 11/12 din 12 decembrie 2008, 29.04/16-11-24 din 29 aprilie 2008 nr.

16/11-04 din 14 aprilie 2009, nr. 24.4/29-04 din 29 aprilie 2008 și nr. 24/4 din 14 aprilie 2008, eliberate din numele SC „Plugaru” SRL lui Belibov Eduard.

La caz, instanța de recurs remarcă, că acțiunea reconvențională corect a fost soluționată de către instanțele ierarhic inferioare, care au stabilit cu certitudine raportul juridic litigios, circumstanțele de fapt, legea materială ce guvernează raportul juridic și întemeiat au respins-o, ori banii în final au fost recepționați de la Belibov Eduard de persoana juridică SC „Plugaru” SRL, prin eliberarea chitanțelor cu aplicarea ștampilei întreprinderii și semnătura persoanei responsabile. Careva temeiuri de nulitate a chitanțelor nu au fost stabilite.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că circumstanțele pricinii au fost corect constatate de către prima instanță cu adoptarea unei soluții legale, care incorect a fost anulată de instanța de apel, și fiindcă nu este necesară verificarea suplimentară a probelor, Colegiul lărgit ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa decizia instanței de apel și de a menține integral hotărîrea primei instanțe.

Reieșind din cele expuse, în baza art. 445 alin. 1 lit. f) CPC Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de către Societatea Comercială „Plugaru” SRL în proces de insolabilitate.

Se casează decizia Curții de Apel Chișinău din 16 decembrie 2015, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Belibov Eduard împotriva Societății Comerciale „Plugaru” SRL în proces de insolabilitate privind încasarea datoriei și acțiunea reconvențională înaintată de Societatea Comercială „Plugaru” SRL în proces de insolabilitate împotriva lui Belibov Eduard privind declararea documentelor de plată nule.

Se menține hotărîrea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din data de 16 iunie 2015.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței

Judecători

Svetlana Filincova

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru

Dumitru Mardari

Maria Ghervas